
TANSSIOPPILAAN MOTIVAATIO

Katselamusmatkat, tanssitekniikka ja tanssinopettaja tarkastelussa tanssioppilaan motivaation lisääjänä

Nuppu Niemi-Henry

Opinnäytetyö

Ammattikorkeakoulututkinto

Koulutusala Kulttuuriala, Musiikki- ja tanssi			
Koulutusohjelma Tanssinopettajan koulutusohjelma			
Työn tekijä Nuppu Niemi-Henry			
Työn nimi TANSSIOPPILAAN MOTIVAATIO – Katselmusmatkat, tanssitekniikka ja tanssinopettaja tarkastelussa tanssioppilaan motivaation lisääjänä			
Työn muoto Tutkielma			
Päiväys	2.11.2011	Sivumäärä/Liitteet	30/0
Ohjaaja Paula salosaari			
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t)			
<p>Tiivistelmä</p> <p>Opinnäytetyö käsitteli katselmusmatkojen, tekniikkalajien ja tanssinopettajan vaikutuksia tanssioppilaan motivaatioon. Tutkielma pohjaksi tehtiin kysely Pohjois-Karjalan Tanssiopiston oppilaiden keskuudessa, niille ryhmille, jotka osallistuivat keväällä 2011 Oulussa järjestettävään valtakunnalliseen MOVES-tanssikatselmukseen. Opinnäytetyössä käsiteltiin oppilaan omaa motivaatiota, sekä sisäistä motivaatiota että ulkoisten tekijöiden vaikutuksia tanssinharrastajan motivaatioon. Opinnäytetyössä käsiteltiin myös syitä miksi oppilaat ovat aloittaneet tanssin harrastuksen. Tutkielman perusteella saatiin selville, että katselmusmatkoilla on iso merkitys tanssioppilaiden motivaatioon ja ne vaikuttavat oppilaiden suunnitelmiinsa tanssin parissa, jollei heillä ole jo valmiiksi hyvin voimakas motivaatio kehittyä ja silloinkin katselmukset vahvistavat heidän suunnitelmiaan ja motivaatiotaan. Tutkielmassa saatiin myös selville, että oppilaat ymmärtävät tekniikan tärkeyden oman kokemuksen myötä ja näkee tekniikan isona kehityksen askeleena heidän tanssiharrastukseensa. Opinnäytetyössä saatiin myös selville, että opettajan rooli tanssioppilaan motivaation kasvattajana on suuri. Opettaja pystyy omalla asenteellaan, kannustuksellaan ja palautteellaan motivoimaan oppilaita saavuttamaan heidän itselleen asettamia tavoitteita. Tutkielmassa kävi ilmi selkeästi se fakta, että motivaatio toimii keskeisenä tekijänä tanssijoiden kehityksessä ja tanssioppilaat ovat hyvin vahvasti ja sisäisesti motivoituneita harrastuksensa parissa.</p>			
Avainsanat Motivaatio, tanssi, katselmus, tanssitekniikka, tanssinopettaja, sisäinen ja ulkoinen motivaatio			

Field of Study Culture, Music and Dance			
Degree Programme Degree Programme in Dance			
Author(s) Nuppu Niemi-Henry			
Title of Thesis DANCE STUDENT'S MOTIVATION – The influence of dance performance trips, dance technique and dance teachers on dance student's motivation			
Form of Thesis Research			
Date	2nd Nov 2011	Pages/Appendices	30/0
Supervisor(s) Paula Salosaari			
Project/Partners			
<p>Abstract</p> <p>The thesis examined how dance performance trips, dance technique and dance teachers influence students motivation to dance. A questionnaire was made for the students of North Karelia Dance Institute, the students who participated in the national dance competition called "MOVES" in Oulu in spring 2011. The thesis examined motivation of dance students and what affects their motivation to dance. Another main question in the thesis was what made dance students to start dancing in the first place. The results of the questionnaire showed that dance performance trips have a big influence on dance students' motivation and has a positive effect on their plans in the dance field in the future. In addition, the results showed that students start to understand the importance of dance technique after dancing for few years, and many of the students see that learning dance technique improves their dancing skills considerably. The teacher has a great effect on students' motivation too. With a positive attitude, by being very supportive and giving good feedback, the teacher can help students to reach their goals. The results show that motivation has the main role in students' development in dance and dance students are already very strongly motivated in their hobby.</p>			
<p>Keywords Motivation, dance, dance performance, dance technique, dance teacher, inner motivation, outer motivation,</p>			

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO	2
2	MOTIVAATIO.....	3
	2.1 Mitä on motivaatio.....	3
	2.2 Sisäinen ja ulkoinen motivaatio.....	4
3	TANSSIKATSELMUKSIEN, TANSSITEKNIIKAN JA OPETTAJAN VAIKUTUS TANSSIOPPILAAN MOTIVAATIOON	7
	3.1 Kohderyhmänä aktiivitreenaajat	7
	3.2 Haastattelukysymykset.....	9
	3.2.1 <i>Tanssinharrastuksen aloittamisen syitä</i>	<i>10</i>
	3.2.2 <i>Teknisten lajien tärkeys tanssinharrastajille.....</i>	<i>11</i>
	3.2.3 <i>Kisa-/katselmusmatkojen merkitys tanssinharrastajalle.....</i>	<i>16</i>
	3.2.4 <i>Tanssioppilaan oma sisäinen ja ulkoinen motivaatio</i>	<i>24</i>
	3.2.5 <i>Tanssiopettajan vaikutus oppilaan motivaatioon.....</i>	<i>26</i>
4	LOPPUSANAT	29
	LÄHTEET.....	30

1 JOHDANTO

Motivaatio on keskeisessä osassa tanssin opiskelua. Halusin tutkia tanssitekniikan, katselmusmatkojen ja opettajan vaikutusta tanssioppilaiden motivaatioon. Motivaatio on aina yhtä ajankohtainen aihe, koska ilman sitä oppimista ei tapahdu. Opinnäytetyössäni halusin oppilaiden löytävän ja käyttävän omia sanoja motivaationsa kuvaamiseen. Valitsin kyselytutkimuksen haastattelun sijaan ja avoimet kysymykset, joihin voi vastata omin sanoin, monivalintakysymyksien sijasta. Kysely sisälsi 8 pääkysymystä sekä niihin liittyviä alakysymyksiä.

Lähdin tekemään opinnäytetyötäni olettaen katselmusmatkojen ja tanssiopettajien vaikuttavan oppilaiden motivoitumiseen. Lisäksi oletin tanssitekniikan tärkeyden lisääntyvän harrastusvuosien ja kokemuksen myötä. Kyselytutkimukseni tein Pohjois-Karjalan Tanssiopiston hiphopin, jazztanssin ja nykytanssin oppilaiden keskuudessa, niiden ryhmien kanssa, jotka osallistuivat keväällä 2011 Oulun valtakunnalliseen Moves-tanssikatselmukseen. Kyselyyn osallistui 30 tanssinharrastajaa iältään 14 ja 35 ikävuoden väliltä. Kaikki harrastajat ovat tanssineet jo useamman vuoden ajan.

Olen itse opettanut tanssia jo lähes kymmenen vuoden ajan tanssikouluissa ja musiikkiopistoissa Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon alueella. Olen opettanut Pohjois-Karjalan Tanssiopistossa Joensuussa lähes kahdeksan vuotta opettaen jazz-, nyky- ja showtanssia sekä dancehall reggaeta, nuorista aikuisiin tanssinharrastajiin. Lisäksi olen opettanut Soisalo-opistossa Varkaudessa viimeiset seitsemän vuotta opettaen pääasiassa nykytanssia, lastentanssia sekä street-tanssia, 3-vuotiaista aikuisiin. Olen opettanut myös muissa opistoissa tarpeen mukaan, eniten Keski-Karjalan musiikkiopistossa Tohmajärvellä ja Polvijärvellä opettaen lastentanssia sekä dancemix-tunteja nuorille. Avaan opinnäytetyössäni myös omia käsityksiäni tanssin opiskelusta ja motivaatiosta sekä muista tanssioppilaan motivaatioon vaikuttavista asioista. Käsittelen myös oppimisen eroja teknisillä tanssitunneilla (kuten nykytanssi, jazztanssi, baletti) verrattuna ei-teknisiin lajeihin (kuten hiphop ja street).

2 MOTIVAATIO

2.1 Mitä on motivaatio

Motivaatiolla tarkoitetaan voimaa, joka ohjaa, suuntaa ja ylläpitää yksilön toimintaa. Psykologinen motivaatiotutkimus on laaja-alaista ja siinä on useita eri suuntauksia. (Tynjälä, 1999, 98.) Sana ”motivaatio” on alkuperältään latinankielinen sana *movere*, joka tarkoittaa liikkumista. Nykyään termi voitaisiin määritellä tarkoittamaan käyttäytymistä virittävien ja ohjaavien tekijöiden yhteistä toimintaa. (Ruohotie 1998, 36.)

Vasta silloin kun henkilöllä voidaan sanoa olevan jokin tavoite tai päämäärä eli intentio, hänen voidaan sanoa olevan motivoitunut. Kansanen (2002, 26) toteaa, että jotta pystymme ymmärtämään motivaatiota käsitteenä, meidän tulee ymmärtää ensin intentio-käsite. Motivoitunut käyttäytyminen on siis toimintaa, jonka lähtökohtana on intentiot. Näin ollen sellainen toiminta ei ole motivoitunutta, jolta puuttuu tavoite tai päämäärä. (Kansanen ym. 2002, 26.)

Motivaation kantasana on motiivi (Ruohotie 1998, 36). Motiiveja ovat mm. tarpeet, halut, vietit, sisäiset yllykkeet, palkkiot ja rangaistukset. Motiivit voivat olla sekä tiedostettuja että tiedostamattomia. Motiivit aikaansaavat motivaation, ja ne virittävät ja ylläpitävät henkilön yleistä käyttäytymisen suuntaa. Motivaatio määrää sen mihin henkilön mielenkiinto kohdistuu, miten ja millä aktiivisuudella hän toimii. Motivaatio pitää sisällään kaikki ne psyykkiset prosessit, jotka aiheuttavat kiinnostuksen heräämisen, sen suuntautumisen ja toiminnan jatkuvuuden. (Ruohotie 1998, 36-37.)

Behavioristisen oppimisteorian mukaan motivaation oletetaan kytkeytyvän palkkioiden saamiseen (Tynjälä, 1999, 98). Tanssitunneilla tämä voi näkyä esimerkiksi opettajan antamana positiivisena palautteena tai saaduissa todistusmerkinnöissä. Sosiokognitiiviset näkemykset taas tarkastelevat oppijan uskomuksia itsestään oppijana sekä hänen tulkintojaan oppimistilanteista ja tehtävistä keskeisinä motivaatiotekijöinä.

Motivaatioon liittyvät käsitykset ja uskomukset voidaan jakaa kahteen pääryhmään: Ensimmäiseen ryhmään kuuluvat sellaiset käsitykset kuten minkälaisiin tavoitteisiin oppilas pyrkii, minkälaisia kiinnostuksen kohteita hänellä on ja mitkä asiat hän kokee tärkeinä. Toiseen ryhmään kuuluvat oppijan uskomukset siitä kuinka hän pystyy suoriutumaan tietystä tehtävästä, miten hän pystyy hallitsemaan omaa toimintaansa ja oppimistilannetta sekä vaikuttamaan itse toiminnan lopputulokseen ja miten hän selittää toimintansa onnistumista tai epäonnistumista. (Tynjälä, 1999, 100.)

Kansanen (2002, 26) toteaa, että nykyisen motivaatiokäsityksen mukaan ihminen tuottaa itse oman motivaationsa. Moderneissa motivaatioteorioissa onkin tästä johtuen minän käsite noussut keskeiseen asemaan. Ihmisen voidaan sanoa olevan motivoitunut silloin, kun hänen toiminnallaan on jokin tavoite tai päämäärä sekä keinot saavuttaa se. Kun yritämme ymmärtää oppimismotivaatiota, jako ulkoiseen ja sisäiseen motivaation koetaan usein hyödylliseksi. Tämän jaon perustana on kolme synnynnäistä psykologista tarvetta: autonomian tarve, ryhmäjäsenyyden tarve ja tarve tuntea pätevyyden ja tehokkuuden tunteita. (Kansanen 2002, 26-27).

2.2 Sisäinen ja ulkoinen motivaatio

Palkkioilla ja kannusteilla on suuri merkitys sille, miten aktiivisesti ja motivoituneesti henkilö pyrkii itselleen asettamiinsa tavoitteisiin. Ruohotien (1998, 37) mukaan kannusteet ennakoivat palkkioita ja virittävät toimintaan, palkkiot puolestaan vahvistavat sitä. Kun oppilas kokee tanssitunnilla työn iloa, kannusteet palkitsevat häntä sisäisesti. Kun oppilas tekee töitä tanssitunnilla saadakseen hyvää palautetta, hänen kannusteensa ovat ulkoisia. Voimme myös vastaavasti käyttää termejä sisäinen ja ulkoinen motivaatio. Koska sisäinen ja ulkoinen motivaatio toimivat usein yhdessä, ne eivät ole toisistaan irrallisia, vaan toistensa täydentäjiä. (Ruohotie 1998, 37-38).

Sisäinen motivaatio

Jo pitkään oppimismotivaatiota, jossa oppiminen sinänsä on motivoivaa, ilman mitään ulkoista kannustinta, on pidetty erityisen ihanteellisena. Tämän kaltaiseen motivaatioon viitataan termillä sisäinen motivaatio. Silloin kun oppilas on sisäisesti motivoitunut, hän tekee sellaisia asioita joista hän on kiinnostunut, eikä oppimisesta ole tiedossa minkäänlaista ulkoista kannustusta tai palautetta. Tällainen oppilas keskittyy ja sitoutuu kiinnostuksen kohteeseensa (Kansanen 2002, 27-28).

Tutkijat ovat luoneet erilaisia käsityksiä sisäisistä palkkioista. Salehin ja Grygierin mukaan sisäisessä motivaatiossa palkkiot liittyvät työn sisältöön. Sisällöllisiä palkkioita voivat olla monipuolisuus, vaihtelevuus, haasteellisuus, mielekkyys, itsenäisyys ja onnistumisen kokemukset. Decin mukaan sisäiset palkkiot ovat oppijan itsensä välittämiä. Slocumin mukaan sisäisessä

motivaatiossa palkkiot tulevat oppijasta itsestään, niin että ne tyydyttävät ylimmän asteen tarpeita kuten pätemisen tarve, itsensä toteuttamisen ja kehittämisen tarve. Lisäksi tutkijan Wernimont mukaan sisäiset palkkiot ovat subjektiivisia, eli ne esiintyvät tunteiden muodossa, kuten tyytyväisyys ja työn ilo. (Ruohotie 1998, 38).

Jotta tunnilla oppilaalla voisi syntyä sisäinen motivaatio oppia ja kehittyä, tulee toteutua tietyt välttämättömät edellytykset. Opettajan rooli on näiden edellytysten toteuttajana erittäin suuri. Monet opettajan toimet vaikuttavat suoraan oppilaan sisäisen motivaation syntymiseen. Opettajan tulee olla kannusta ja kärsivällinen, niin ettei hän aiheuta pelkoa oppilaissa ylikriittisyydellään ja rangais- tuksillaan. Tunnin vaikeustason tulee olla suhteessa oppilaiden osaamiseen, niin että oppilaille on mahdollista kokea onnistumisen tunteita sekä kehittymisen odotuksia. Toisin sanoen opettaja pyrkii maksimoimaan oppilaiden onnistumisen kokemukset sekä minimoimaan itsesyytöksiä epäonnis- tumisen jälkeen. Opettajan tehtävänä on luoda sellaisia harjoitteita tunnille, jotka haastavat oppilai- ta sopivissa määrin, niin että kun oppilas saavuttaa oppimistavoitteensa, hän vahvistaa positiivista mielikuvaa itsestään. Opettajan tehtävänä on luoda vaihtelevia ja mielenkiintoisia harjoitteita ikä- vyytymisen ja kyllästymisen välttämiseksi sekä hänellä tulee olla kyky esittää harjoitteet oppimis- mahdollisuuksina, joiden selvittämiseen oppilaat saavat apua opettajalta. (Ruohotie 1998, 39).

Ruohotie (1998, 39) toteaa, että kun oppilaat ovat sisäisesti motivoituneita, he odottavat ja vaativat paljon opetukselta sekä sen sisällöltä. Opettajan tulee käyttää sellaisia opetusta ohjaavia periaat- teita, jotka virittävät ja ylläpitävät sisäistä motivaatiota eli innostusta. Olettaisin myös tanssitunneille hakeutuneiden oppilaiden opiskelun olevan pitkälti sisäisten palkkioiden varassa.

Ulkoinen motivaatio

Kun sisäistä motivaatiota on pidetty oppimisen kannalta ihanteellisena, niin ulkoinen motivaatio on saanut osakseen negatiivisempia mielikuvia. Ulkoista motivaatiota on pidetty sisäisen motivaation vastakohtana, mutta ulkoisella motivaatiolla on tärkeä osa sisäisen motivaation täydentäjänä. (Kansanen 2002, 31-32).

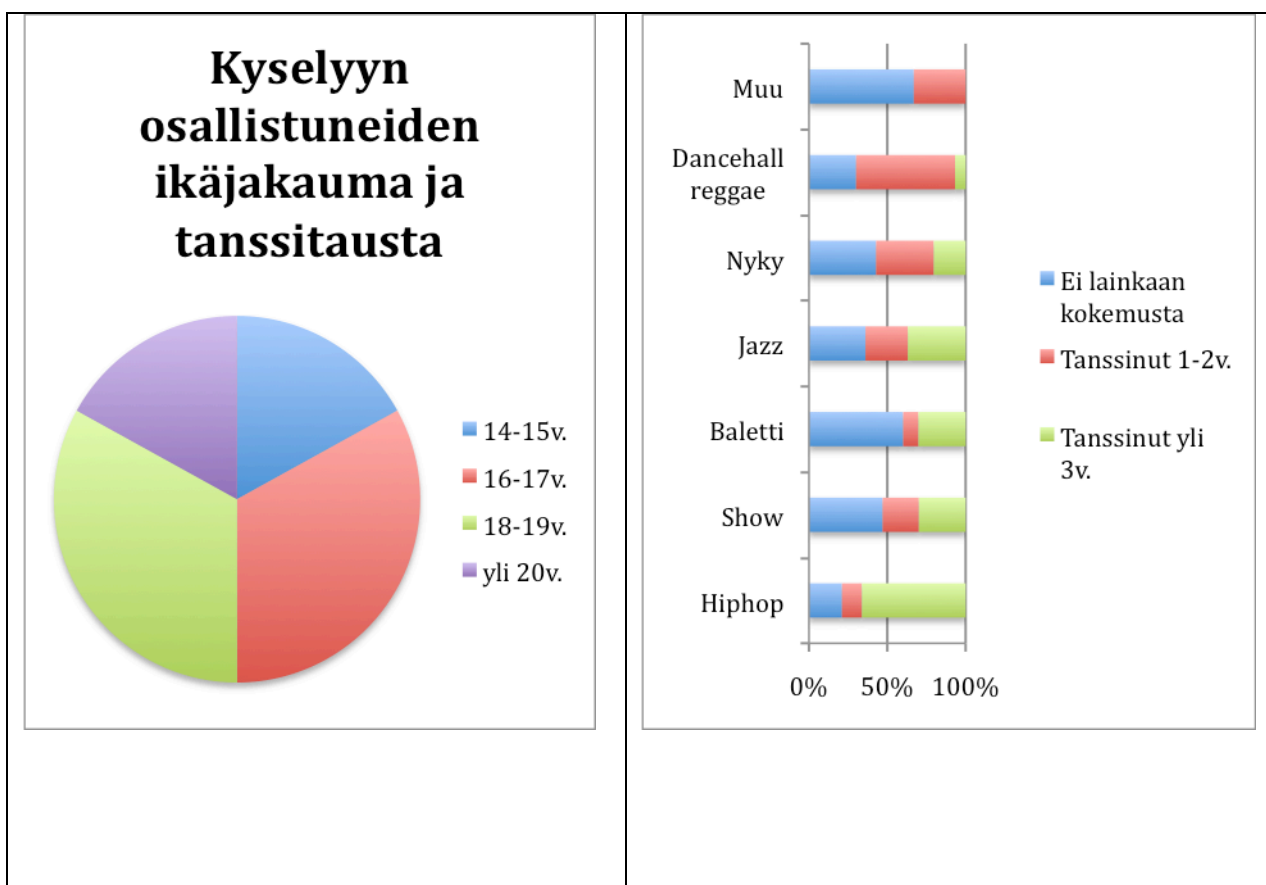
Ruohotie (1998, 38) esittää eri tutkijoiden käsityksiä ulkoisista palkkioista seuraavasti: Salehin ja Grygierin mukaan ulkoiset palkkiot ovat johdettavissa työympäristöstä, kuten mm. palkka, ulkopuolinen tuki ja kannustus, kiitos/tunnustus ja osallistumismahdollisuudet. Decin mukaan ulkoiset palkkiot ovat organisaation tai sen edustajan välittämiä. Slocumin mukaan ulkoiset palkkiot tyydyttävät alemman asteen tarpeita, kuten mm. yhteenkuuluvuuden, turvallisuuden ja ravinnon tarve. Wernimotin mukaan ulkoiset palkkiot ovat objektiivisia, kuten raha tai kannustava tilanne. (Ruohotie 1998, 38).

Kun halutaan parantaa oppilaiden suorituksia tunnilla, ulkoisesti palkitsevat opetusstrategiat toimivat yleensä tehokkaasti. Ulkoinen palkitseminen ei suoraan lisää sisäistä motivaatiota, mutta koska ne vahvistavat oppilaan uskoa omaan kykyihinsä ja lisäävät mielenkiintoa vastaavanlaisiin harjoituksiin, niin niillä on epäsuora yhteys sisäiseen motivaatioon. Tosin, jos opettaja ei osaa käyttää ulkoista palkitsemista oikein, saadaan päinvastaisia tuloksia, niin että oppilaat haluavat maksimoida palkkiot suhteessa nähtyyn vaivaan, ennemmin kuin oppia uusia tietoja ja taitoja. Opettaja voi välttää negatiivisen vaikutuksen palautetta antaessa, niin että hän korostaa enemmän suorituksen laatua kuin määrää ja saa oppilaat kokemaan heidän oman työskentelynsä tärkeämmäksi kuin siitä saadut palkkiot. (Ruohotie 1998, 41).

3 TANSSIKATSELMUKSIEN, TANSSITEKNIIKAN JA OPETTAJAN VAIKUTUS TANSSIOPILAAN MOTIVAATIOON

3.1 Kohderyhmänä aktiivitreenaajat

Toteutin opinnäytetyöni Pohjois-Karjalan Tanssiopiston oppilaiden keskuudessa, niille tanssijoille jotka osallistuivat Moves – valtakunnalliseen tanssikatselmukseen Oulussa 20.5-22.5.2010. Pohjois-Karjalan Tanssiopistolta kyseiseen katselmukseen alkukarsinnoista pääsivät seuraavat koreografiat sekä ryhmät: Hiphop alkeisjatko 2 koreografialla *Frisk*, Jazz jatko koreografialla *Anything for you*, Nykytanssi perus 2 – jatko koreografialla *Sata vuotta unta*, Hiphop jatko koreografialla *Coldest Winter* ja Erityiskoulutusluokka koreografialla *Juhlatanssi*. Tutkielmani toteutin kirjallisena kyselynä. Kyselyyn vastasi yhteensä 30 tanssioppilasta kaikista edellisistä ryhmistä, ikäjakaumaltaan tanssijat ovat 14-35-vuotiaita. Kaikilla kyselyyn vastanneilla on tanssitausta useamman vuoden ajalta ja eri tanssilajeista.

KUVIO 1. Kyselyyn osallistuneiden ikäjakauma. KUVIO 2. Kyselyyn osallistuneiden tanssitausta.

Kuten edellisistä kuvioista näemme suurin osa vastaajista on 16-19-vuotiaita nuoria, 33 % ikäjakaumalta 16-17v. ja toiset 33% ikäjakaumalta 18-19v. Loput 1/3 vastaajista jakautui puoliksi alle 16-vuotiaisiin ja yli 20-vuotiaisiin. Katselmukseen osallistuneista ryhmistä hiphop-ryhmät olivat kaikkein suurimpia mikä näkyy myös vastaajien tanssitaustassa. Toiseksi eniten pidemmän kokemuksen harrastajia löytyy jazztanssista, 1-2-vuotta harrastaneet mukaan luettuna dancehall reggae pääsee toiselle paikalle harrastuneisuudessa. Nyky- ja showtanssi ovat olleet yhtä suosittuja tanssijoiden keskuudessa, viidennellä sijalla baletti ja muista lajeista löytyy mm. lattareita, tanhua ja mtv-dancea.

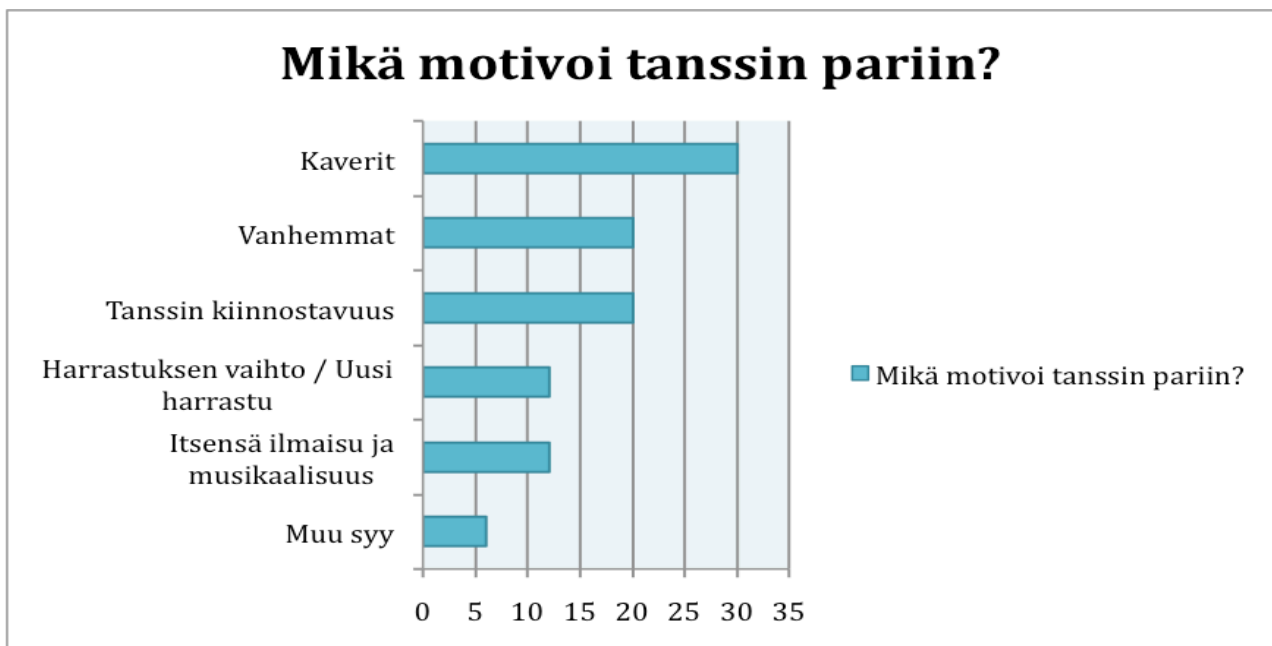
3.2 Haastattelukysymykset

Kyselyni koostui 8 pääkysymyksestä ja niihin liittyvistä alakysymyksistä:

1. Miksi aloitit tanssiharrastuksen?
2. Käytkö teknisten lajien tunneilla?
 - a. Jos käyt, niin miksi?
 - b. Miksi aloitit tekniikkalajin?
3. Oletko ennen ollut kisa-/katselmusmatkalla?
 - a. Jos olet, niin missä ja milloin?
4. Onko kisa-/katselmusmatkoilla vaikutusta omaan tanssiharrastukseesi?
 - a. Jos on, niin minkälaista?
 - b. Onko tämä katselmusmatka vaikuttanut sinun suunnitelmiisi tanssiharrastuksen parissa? Jos on niin miten?
5. Mitä vaikutusta kisa-/katselmusmatkoilla on omaan tanssimotivaatioosi?
 - a. Entä ryhmän ilmapiiriin?
 - b. Listaa 3 tärkeintä asiaa tanssiharrastuksessa, joihin kisa-/katselmusmatkat vaikuttavat
6. Miltä tuntuu nyt katselmusmatkan jälkeen?
7. Mikä motivoi sinua tanssimaan?
 - a. Listaa 3 tärkeintä asiaa, jotka vaikuttavat sisäiseen motivaatioosi tanssia
 - b. Listaa 3 tärkeintä asiaa, jotka vaikuttavat ulkoiseen motivaatioosi tanssia
8. Miten näet opettajan roolin tanssimotivaatiosi lisääjänä tai vähentäjänä?
 - a. Miten opettaja voisi lisätä motivaatiosi?

3.2.1 Tanssinharrastuksen aloittamisen syitä

Ensimmäisenä pääkysymyksenäni kyselyssä kysyin tanssijoiden alkuperäisiä syitä aloittaa tanssiharrastus. Kaverit vetävät usein uuden harrastuksen pariin, joko niin että ystävien kanssa yhdessä päätetään aloittaa uusi harrastus tai tanssia harrastava kaveri houkuttelee mukaan tanssitunneille. Myös kyselyssäni tämä tanssiharrastuksen aloittamiseen liittyvä syy mainittiin selvästi useammin kuin moni muu, yhteensä 30 prosenttia vastanneista ilmoitti kaverien houkutelleen hänet tanssitunneille. Myös vanhemmilla on suuri vaikutus siihen minkä harrastuksen pariin heidän lapsensa päätyvät, 20 prosenttia vastanneista ilmoitti tanssiharrastuksen aloittamisen syyksi sen, että vanhemmat veivät hänet tunneille kun hän oli pieni. ”Tanssi vain kiinnosti”-motivaatio nousi myös kärki-kolmikkoon, yhteensä 20 prosenttia vastanneista kertoi syyksi tanssin aloittamiselle sen, että tanssi vain kiinnosti niin paljon, että tuli lähdettyä tunneille. Muita kiinnostuksen herättäjiä olivat myös lyhyet tanssikurssit tai koulussa koetut tanssitunnit, halu vaihtaa harrastusta (erityisesti taitoluistelun parista), uuden harrastuksen etsintää ja harrastuspaikan löytyminen läheltä kotia. Myös itsensä ilmaisu sekä musikaalisuuden hyödyntämisen mahdollisuus mainittiin useamman kerran. Kaikki muut kyselyyn vastanneet, yhtä lukuun ottamatta, olivat aloittaneet tanssiharrastuksen joko pieneenä tai viimeistään nuoruusiässä. Yksi vastanneista aloitti tanssiharrastuksen vasta aikuisiässä, ja tästä syystä hänen motiivinsa poikkesivat selkeästi muiden motiiveista. Hänen vastauksessaan mainittiin tanssin tuki omassa ammatissa, halu oppia tanssin liikekieltä sekä tanssin ryhtiä parantava vaikutus.

KUVIO 3. Mikä motivoi tanssin pariin?

3.2.2 *Teknisten lajien tärkeys tanssinharrastajille*

Pitkään alalla toimineen opettajan näkökulmasta teknisten lajien, kuten jazz, nykytanssi tai baletti, merkitys tanssioppilaan kokonaisvaltaiseen kehittymiseen on erittäin suuri. Oppilaalla oman minäkuvan ja kehonhahmotuksen kehittymisen myötä syntyy myös halu kehittää omaa osaamistaan. Erityisen tärkeänä osana on omiin mahdollisuuksiin uskomisen ja tanssitekniikan laajuuden ymmärtäminen. Tanssinharrastuksen alkuvaiheissa oppilaat eivät vielä ymmärrä ja tiedä, mitä kaikkea he voivat harrastusvuosien aikana oppia.

Kokemus on osoittanut, että mitä pidemmälle tanssija kehittää omaa teknistä osaamistaan, sitä tarkemmin hän pystyy sanomaan mitä ei vielä osaa, ja tämän mukana myös motivoituu treenaamaan ja kehittämään itseään ihan perusasioista lähtien. Sisäinen motivaatio herää tällöin henkiin todenteolla. Voisin sanoa, että oppiminen tapahtuu näin hieman takaperoisesti. Ensiksi tehdään liikettä ja ajan mukana vasta ymmärretään miten liike tulisi tehdä oikein. Oppilaalla tulee olla motivaatio haluta tehdä harjoitteet mahdollisimman hyvin, ja ymmärtää miksi ne tulee tehdä tällä tavoin, ennen kuin hän pystyy tanssimaan teknisesti oikein.

Usein harrastuksen alkuvaiheissa lapset kysyvät miksi me esimerkiksi teemme vielä näitä piruetti-harjoituksia, vaikka me olemme tehneet niitä jo vuoden ja osaamme ne jo hyvin. Jos täsmälleen samaa harjoitusta käyttäisi 10 vuotta tanssineille, jokainen pystyy sanomaan miksi harjoitus on edelleen hänelle hyvä ja mitä hänen tulisi vielä tanssijana kehittää itsessään, jotta pystyisi tekemään harjoituksen vielä paremmin.

Tanssi, kuten monet muutkin taiteenalat, on laji, jossa ei ikinä voi niin hyvä, ettei treeniä enää tarvita. Olen sitä mieltä, että vaikka opettaja pystyy auttamaan oppilaita kehittymään teknillisesti ja pystyy auttamaan oppilaita ymmärtämään miksi on tärkeää tehdä harjoitteet teknisesti oikein, pitää oppilaan löytää myös oma sisäinen motivaatio ennen kuin oikeaa oppimista voi tapahtua. Jotta käsitys tanssitekniikan tärkeydestä välittyisi oppilaille, kannattaa mielestäni myös ei-teknisillä tunteilla, kuten mm. hiphop tai street, vilauttaa tekniikkaa pienin teknisin harjoittein, jotta oppilaat ymmärtävät mitä kaikkea he voisivat vielä oppia. Sitä mukaa kun oppilaan oma kehonhahmotus ja kehonhallinta paranee, hän pystyy ymmärtämään tekniikan tärkeyttä ja kiinnostuu oman kehonsa toiminnasta, kehon linjauksista ja siitä miten tanssilla pystyy ilmaisemaan omia sisimpiä tuntejaan ja miten paljon variaatioita tanssin sisällä on, hän ajan myötä siirtyy myös tanssiteknisiin lajeihin. Siksi on tärkeää nähdä myös ei-teknisissä lajeissa aloittavat oppilaat voimavarana tanssikoulun taiteen perusopetuksen pääaineiden toiminnalle, sillä loppujen lopuksi näiltäkin tunteilta löytyy monia tanssijoita, jotka lähtevät kehittämään omaa tanssijuuttaan ja teknistä lahjakkuuttaan kohti ammattikenttää .

Kyselyyn vastanneista 17 prosenttia ei käy tekniikkatunneilla, toiset 17 prosenttia ilmoitti, ettei käy tekniikkatunneilla, mutta heillä on aikomusta tai halua aloittaa, tai ainakin he näkivät itsellään olevan tarvetta tekniikkatunneilla käyntiin. Loput 66 prosenttia ilmoitti treenäävansa tanssiteknisiä lajeja.

KUVIO 4. Käytkö tekniikkatunneilla?

Kysymyksiin ”Käytkö teknisten lajien tunneilla?”, ”Jos käyt, niin miksi?” ja ”Miksi aloitit tekniikkalajin?” oppilaat antoivat seuraavanlaisia vastauksia:

”Halusin laajentaa ja kehittää omaa tanssijuuttani. Osittain myös siksi koska halusin kokeilla eri lajeja”

”Käyn jazz-tanssitunneilla. Aloitin, että pystyisin viemään tanssijuuttani uusille rajoille. Sekä pystyn kehittämään tekniikkaa.”

”Haluan kehittää tekniikkaa.”

”Käyn teknisten lajien tunneilla, koska tykkään siitä ja haluan kehittyä tekniikassa. Tekniikka antaa paljon kaikelle muulla tanssimisella (Käyn jazzissa, baletissa ja nykytanssissa.”

”Kyllä käyn, koska haluan kehittyä tanssijana.”

”Käyn, koska ne on tärkeitä ja kivoja.”

”Tekniikkalajina jazz. Haluan oppia tekniikkaa. Aloitin tekniikkalajin jo pienenä, mutta lopetin sen kun kyllästyin, mutta sitten tanssinopettajan kehotti menemään jazzin tunnille.”

"Olen käynyt puoli vuotta nykytanssitunneilla. Ajattelin kokeilla, koska viime joulukuun Tanssiopiston näytöksessä kaikki nykytanssiryhmien esitykset näyttivät todella kivoilta. Hiphop-opettajani myös suositteli nykytanssia hiphopin tueksi."

"Käyn teknisten lajien tunneilla, koska haluan kehittää omaa tekniikkaani (baletti, jazz, nyky). Tekniikka on mielestäni kaiken kauniin tanssin pohja."

"Käyn ja koska on pakko."

"Käyn jazz-, baletti – ja nykytunneilla. Tykkään jazzanssista lajina ja aloitin sen heti lopetettuani tanhun. Nykyn ja baletin aloitin myöhemmin, sillä haluan treenata tanssitekniikkaa."

"Aloitin jazzin, koska halusin monipuolisuutta ja lisää uusia ja erilaisia kokemuksia tanssin parissa."

"Käyn. Aloitin tekniikkalajit tukemaan hoppia."

"Käyn jazz-tunneilla, haluan kehittyä tekniikassa."

"Käyn. Alun perin tanssin jazzia, jonka jälkeen aloitin aikuisbaletin vahvistaakseni tanssitekniikkaani. Käyn tekniikkatunneilla, koska olen huomannut sen vaikuttavan kehitykseeni tanssijana."

"Tällä hetkellä käyn jazzissa, koska se tukee muiden tanssityylien taidon kehitystä ja koska pidän muutenkin jazztanssin selkeydestä. Parantaa myös ryhtiä / pitää yllä hyvää ryhtiä."

"Käyn, haluan kehittää tekniikkaa jotta vahva tekninen pohja mahdollistaisi myös laajan tanssillisen ja taiteellisen ilmaisun."

"Aloitin tekniikkalajin (jazz), koska tanssinopettaja suositteli sitä. Käyn edelleen jazzissa ja myös baletti-tunneilla, koska haluan kehittyä tekniikassa."

"Aloitin baletin, koska halusin olla prima ballerina. Jazzin aloitin, koska minusta se on mielenkiintoinen ja nyky kanssa."

"Käyn, koska mm. jazz on hauskaa, en niinkään tekniikan oppimisen takia, mutta onhan siitäkin tosin hyötyä."

Vastauksista näkyy oppilaiden oma sisäinen motivaatio itsensä kehittämiseen. Vastauksista myös näkee, että monella on jo pitkä tanssitausta ja siitä syntynyt käsitys tanssitekniikan tärkeydestä.

Oman tanssillisen minäkuvan muokkaantuminen teknillisen heräämisen myötä

Kehonhahmotuksen ja –tuntemuksen mukana minäkuva omasta kehosta, kehon liikkeestä sekä oikeista liikeradoista kehittyy. Peiliä käytetään tanssiopetuksessa hyvin laajasti ja se voi olla sekä positiivinen että myös negatiivinen asia. Usein harrastuksen alkuvaiheissa oppilaan on vaikea tiedostaa omaa kehoaan ja sen toimintaa, joten peilin avulla oppilas pystyy tarkistamaan linjauksia, raajojen ojennuksia ja muita vaikeutta tuottavia liikkeitä, joihin tarvitaan jo paljon kehonhahmotusta. Pitkällä tähtäimellä kuitenkin suosittelisin peilin käyttöä vain apuvälineenä, koska myös oman kehon kuuntelua tarvitaan ja tanssijan tulisi pystyä tunnistamaan kehonsa oikeat linjat ja toiminta myös ilman ulkokohtaista apuvälinettä. Tämä myös lisää oppilaiden kykyä heittäytyä liikkeen vietäväksi ja siitä syystä erityisesti improvisaatio-harjoituksissa olisi hyvä, jos peilin pystyisi peittämään näiden harjoitusten ajaksi

Karkeasti ottaen voisin sanoa, että tanssin harrastuksen alkuvaiheissa moni oppilas tuntee olevansa hyvä ja uskoo osaavansa huomattavasti enemmän kuin todellisuudessa osaa. Mitä pidemmälle tanssin harrastus etenee, sitä paremmin oppilas pystyy sanomaan missä hänen tulisi kehittyä. Valitettavan usein tämän mukana häviää myös kyky tunnustaa missä on myös jo todella hyvä, ja tätä taitoa tulisi opettajan myös opettaa tanssijoille. Vaikka tanssitekniikan harjoittamisen myötä kasvaa tietoa siitä mitä kunkin tulisi vielä oppia, yhtä tärkeää on myös oppia missä on jo hyvä. Ja tunnustaa nämä asiat yhtä rohkeasti kuin omat kehitettävätkin taidot. Ymmärtämyksen mukana onneksi kasvaa myös oma motivaatio kehittää omaa tanssijuuttaan.

Kaikki oppiminen lähtee sisältäpäin. Oppilasta ei pysty opettamaan jos hän ei halua oppia tai ymmärrä mitä hänen tulisi oppia. Opettajan tehtävänä on asettaa oppilaille tavoitteita ja antaa heille työvälineet näiden tavoitteiden saavuttamiseksi sekä auttaa heitä ymmärtämään tavoitteiden tarkoitus ja tärkeys. Oppilaan tehtävänä on löytää oma sisäinen motivaatio tavoitteiden saavuttamiseksi, tai oikeammin sanottuna asettaa omat tavoitteet opettajan asettamien rinnalle ja ymmärtää syyt ja keinot tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tavoitteet ja niiden muokkaantuminen teknisen kehittymisen myötä

Kun uusi oppilas aloittaa tanssitunnit, hänellä ei välttämättä ole muita tavoitteita kuin pitää hauskaa tai oppia tanssimaan paremmin, sen tarkemmin tietämättä miten hän pystyy tavoitteet saavuttamaan. Mitä pidemmälle oppilas kehittyy, sitä yksityiskohtaisimmiksi hänen henkilökohtaiset tavoitteensa muodostuvat, hän myös alkaa asettamaan tavoitteita omalle tekniselle kehitymiselleen. Tavoitteiden pohjalta syntyy motivaatio ja mielekkyys treenata.

Tavoitteiden saavuttamista edesauttavat sisukas asenne ja periksi antamattomuus. Myös positiivinen asenne kantaa pitkälle. Siksi tanssijan olisi tärkeää oppia tiedostamaan omia taitojaan ja motivoitua aina tekemään parhaansa, myös niinä huonoina päivinä. Kun jaksaa yrittää eikä turhaudu vaikka tuloksia ei heti syntyisikään, saavuttaa tavoitteet varmemmin ja nopeammin kuin negatiivisella asenteella varustettu tanssija. Hyvällä motivaatiolla varustettu, mutta ei välttämättä edes kovin kehittynyt tanssija, voi saavuttaa tavoitteita nopeammin ja kehittyä enemmän kuin lahjakas, mutta ei niin motivoitunut tanssija.

Pitkälle edennyt tanssija pystyy analysoimaan omaa tekemistään paljon tarkemmin ja huolellisemmin kuin aloittava tanssija. Tanssiteknisen ymmärryksen myötä omien tavoitteiden asettaminen ja niiden saavuttaminen tulee osaksi omaa tanssijuutta ja näin ollen opettajan rooli itse tavoitteiden asettajana pienenee.

Suhtautuminen teknisiin harjoitteisiin teknisillä ja ei-teknisillä tunneilla

Oppiminen tanssiteknisillä tunneilla on motivoitumpaa ja tavoitteellisempaa kuin ei-teknisillä tunneilla. Teknisten pääaineiden tunneilla tekniikka-sarjat nähdään välineinä tavoitteiden saavuttamiseksi, mutta ei-teknisillä tunneilla ne voidaan joskus ikään kuin kokea välttämättömänä pahana. Helposti tekniikka-sarjat mielletään johonkin sellaiseen tanssilajiin, josta ei itse välttämättä oikein pidetä. Esimerkiksi street-lajien oppilaat voivat mieltää piruettiharjoituksetkin balettiin, vaikka ne kuuluvat ihan yhtä lailla jazz- ja showtanssin tekniikkaan. Usein nämä mielikuvat eri tanssilajeista, tai ennemminkin ennakkoluulot eri tanssilajeja kohtaan, hälvenevät omien taitojen, tietojen ja ymmärryksen kasvun mukana. Tämä toimii myös syynä, sille miksi niin sanotuilta trendi-tunneilta siirtymään myös perinteisimmille tekniikkapohjaisille tunneille.

3.2.3 Kisa-/katselmusmatkojen merkitys tanssinharrastajalle

Suurin osa kyselyyn vastanneista tanssioppilaista ei ollut ennen osallistunut minkäänlaiseen kisa- tai katselmusmatkaan tanssin parissa. On harmillista, että matkoja tehdään aivan liian vähän siihen verrattuna mitä nämä tuovat sekä tanssijoille että opettajille. Suurin osa aikaisemmin kilpailuihin osallistuneista olivat käyneet yläkoulun kanssa Powermover-kisoissa. Yksi vastaaja oli käynyt SM-kisoissa useamman vuoden ajan sekä yksi vastaajista oli käynyt kerran kisoissa ulkomailla. Jotkin tanssijat olivat osallistuneet myös paikallisiin kisoihin, joihin ei niinkään liittynyt matkaa. Katselmusmatkojen kokemusten vähyys on aika hälyttävää, kun sitä vertaa harrastusvuosiin. Osalla tanssijoista on jo melkein 10 vuoden tanssitausta, ja tällä mittakaavalla valtakunnallista näkyvyyttä ja kokemusta on aivan liian vähän. Itsekin Pohjois-Karjalan Tanssiopiston kasvattina pystyn ymmärtämään mitä syitä katselmusmatkojen vähyteen on ollut. Suurin syy on se, että Pohjois-Karjalan Tanssiopisto on voittoa tuottamaton yhdistys, jonka mahdollisuudet katselmusmatkojen järjestämiseen ovat rajalliset ja apurahojen varassa. Jos apurahaa katselmusmatkojen järjestämiseen ei saada, niin tanssikoulun puolesta järjestettävät matkat ovat vaikeita järjestää. Jos katselmusmatkoja pyritään järjestämään, se vaatii jokaisen tanssijan sitoutumista sekä rahallista panostusta.

Katselmusmatkojen vaikutus oppilaiden tanssiharrastukseen

Katselmusmatkalla vaikutti olevan paljonkin vaikutusta tanssioppilaiden omaan harrastukseen. Vain yksi vastaaja kolmestakymmenestä totesi ettei katselmusmatkalla ollut mitään vaikutuksia hänen harrastukseensa. Kaikki muut kertoivat matkalla olleen vain ja ainoastaan positiivisia vaikutuksia. Kyselyn perusteella katselmusmatkalla oli vaikutusta ainakin seuraaviin tanssiin liittyviin asioihin:

- Erilaisten esityksien näkeminen
 - Inspiroituminen
 - Lisää omaa intohimoa tanssin harrastamiseen
 - Kannustavat parantamaan ja harjoittelemaan omaa tanssia
 - Motivoi kehittymään paremmaksi tanssijaksi
 - Uudet oivallukset
 - Toisilta oppiminen
 - Luo mielenkiintoisia keskusteluja

- Uusien lajien näkeminen
 - Uusia näkemyksiä
 - Innostavat muiden lajien aloittamiseen
 - Uusia ideoita ja näkökulmia treenaamiseen

- Kokemus
 - Lisää rohkeutta ja itseluottamusta

- Motivoituminen
 - Tanssista tulee entistä tärkeämpää
 - Uusia ideoita omaan harrastukseen

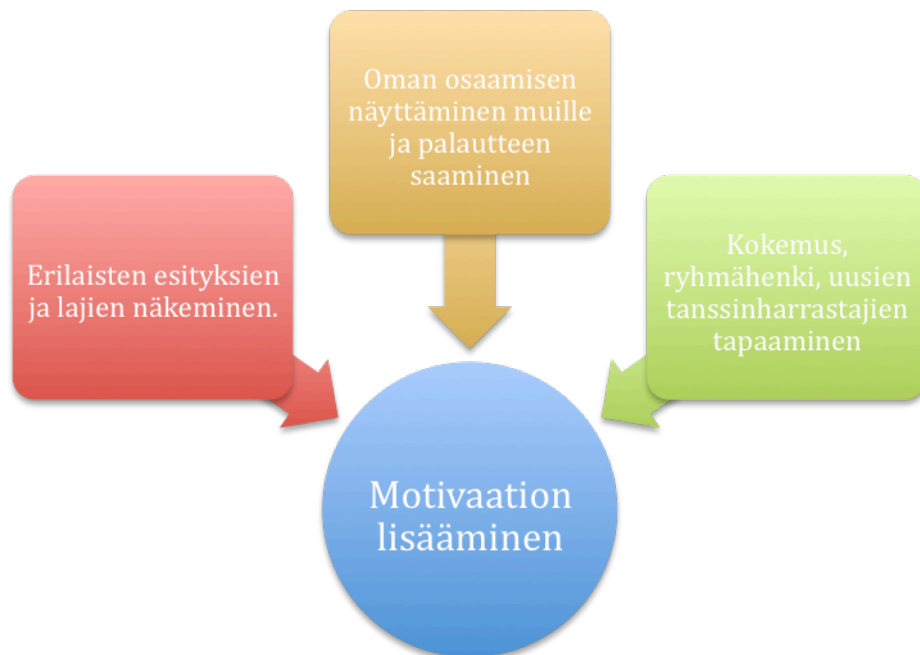
- Muiden tanssiharrastajien tapaaminen
 - Uudet ystävät

- Oman tanssikoulun ME-hengen kehittäminen
 - Ryhmähenki paranee

- Oman osaamisen näyttäminen muille
 - Voimakkaampi halu voittaa
 - Esiintymisjännityksen voittaminen
 - Omien rajojen rikkominen
 - Motivoi treenaamaan ennen katselmusta
 - Tunne siitä, että on kehittynyt harrastuksessa, kun pääsee esittämään sitä oman kaupungin rajojen ulkopuolelle.

- Palautteen saaminen
 - Auttaa huomaamaan mitä kehitettävää omassa tanssissa ja esiintymisessä on
 - Lisää motivaatiota ja antaa uusia ideoita tanssiin
 - Saa tietää missä on hyvä

Vastauksista pystytään näkemään, että katselmusmatkoilla on paljon vaikutusta tanssioppilaan motivaatioon. Jokaisen edellä mainitun osion alle voidaan liittää sama toteamus: ”Lisää omaa tanssimotivaatiota”.

KUVIO 5. Katselmusmatkat motivaation lisääjänä

Muutamit tanssioppilaiden vastaukset kysymykseen ”Onko katselmusmatkoilla vaikutusta omaan tanssiharrastukseen?” lämmittivät mieltä ja olivat todella oivaltavia. Tässä muutamia suoria lainauksia oppilaiden vastauksista:

”Näkee ja oivaltaa uusia asioita. Toisten esitykset innoittavat. Teknisesti lahjakkaiden esitykset innostavat ja kannustavat parantamaan ja harjoittelemaan omaa tanssia.”

”Saa lisää motivaatiota ja ideoita tanssimiseen, kun saa palautetta ja näkee muita esityksiä. Esiintyminen tapahtumissa myös motivoi treenaamista ennen kisoja /katselmusta. Palautteen saaminen on tosi tärkeää niin tietää missä on hyvä ja mitä pitää kehittää.”

”Antaa lisämotivaatiota. Saa tavata muita tanssin harrastajia ja heidän tanssejaan, mikä aiheuttaa aina mielenkiintoisia keskusteluja muiden kanssa. Parantaa oman Tanssiopiston tanssijoiden ME-henkeä.”

”Saan inspiraatiota, lisää paloa ja intohimoa tanssin harrastamiseen.”

”Tällä matkalla on todella positiivinen vaikutus omaan harrastukseen. Näin paljon erityylistä tanssia, opin jotain uutta, sekä ajattelin kokeilla uutta lajia.”

”Kun näkee taitavia tanssijoita, haluaa itse tulla yhtä hyväksi. Ryhmähenki paranee, jolloin ryhmän tanssiminen paranee. Uusia ideoita. Uutta intoa.”

”On saanut lisää rohkeutta, itseluottamusta ja ennen kaikkea kokemusta. On saanut kokea aidon esiintymisjännityksen! Päässyt kokeilemaan ja rikkomaan rajojaan!”

”Saa lisää motivaatiota ja ideoita tanssimiseen, kun saa palautetta ja näkee muita esityksiä. Esiintyminen tapahtumissa myös motivoi treenaamista ennen kisoja /katselmusta. Palautteen saaminen on tosi tärkeää niin tietää missä on hyvä ja mitä pitää kehittää.”

Suunnitelmat katselmusmatkan jälkeen

Kysymykseen ”Onko katselmusmatka vaikuttanut suunnitelmiisi tanssiharrastuksen parissa?” sain kahden tyylisiä vastauksia. Osa vastaajista kertoi ettei katselmuksella ole vaikutusta omiin suunnitelmiin. Syynä ei kuitenkaan ole se, etteikö katselmusmatkalla olisi paljon hyviä vaikutteita vaan henkilön jo entuudestaan vahva motivaatio tanssin parissa. Toisin sanoen, koska heillä on jo vahvat ja motivoituneet suunnitelmat tanssin parissa, niin itse katselmus ei näitä suunnitelmia muuttanut, mutta toki voi sanoa että katselmus toimii vahvistajana näille suunnitelmille.

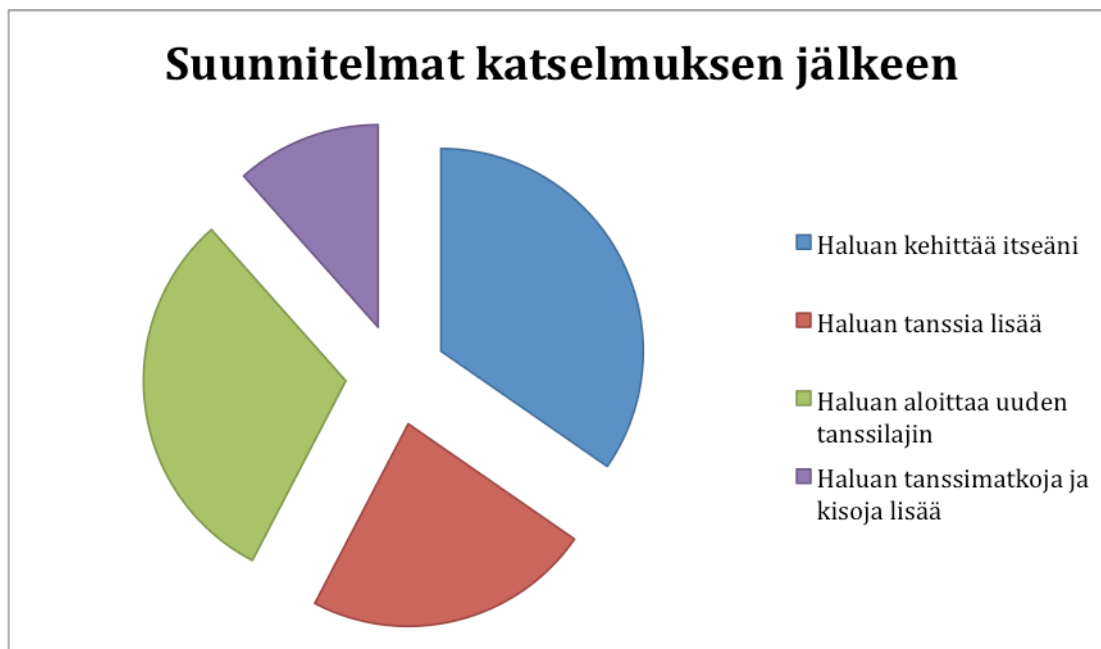
”Minulla on ollut suunnitelmia tanssin jatkoon suhteen jo pidempään enkä ole niitä muuttamassa katselmuksen takia mutta sain toki lisää motivaatiota.”

”Tämä tanssimatka ei ole vaikuttanut suunnitelmiini tanssiharrastuksen parissa. Minua motivoi tanssiminen niin monella muullakin tapaa.”

Toiset vastaajat taas kertovat katselmusmatkalla olevan paljonkin vaikutuksia heidän tulevaisuuden suunnitelmiinsa tanssin saralla. Nämä suunnitelmat yhtenevät aika voimakkaasti katselmusmatkojen yleisten vaikutusten kanssa. Toki suunnitelmat ovat hieman yksilökohtaisempia ja tarkempia kuvauksia tavoitteille ja vaikutuksille.

Suosituimmat aiomukset katselmuksen innoittamana olivat seuraavat:

1. Haluan kehittää itseäni	35%
2. Halua aloittaa uuden lajin	31%
3. Haluan tanssia lisää	23%
4. Haluan lisää tanssimatkoja ja kisoja	12%

KUVIO 6. Suunnitelmat katselmuksen jälkeen.

"Tahdon kehittyä yhä enemmän ja enemmän ja oppia tanssimaan kokonaisvaltaisesti, rentoutuneesti ja eläytyen sekä ilmeillä että koko keholla."

"Uusia tanssin liittyviä matkoja on suunnitteilla ja niitä on ideoitu tällä matkalla."

"Haluan kehittyä ja ehkä mennä toiseen tanssikouluun opiston lisäksi."

Yksi vastaajista vastasi myöskin harkitsevansa tanssinopiskelua jopa ammatikseen, ja tämäkin ainoastaan tanssikatselmuksen innoittamana.

"Olen alkanut miettiä pitäisikö jatkaa tätä harrastusta vielä pidemmälle ja opiskella tanssia aikuisena."

Ainoastaan yksi vastaaja kertoi tuntevansa olonsa negatiiviseksi katselmuksen jälkeen. Syynä tähän oli saatu kriittinen palaute ja tunne epäsovivan tasoisesta ryhmästä.

"Osittain negatiivisen palautteen takia hieman riittämätön olo. Haluaisin tulevaisuudessa siirtyä enemmän itseni tasoiseen ryhmään, koska tunnen nyt kantavani huolta siitä, että muut eivät ehkä pärjää niin hyvin kuin minä."

Tanssimotivaatio ja ryhmähenki

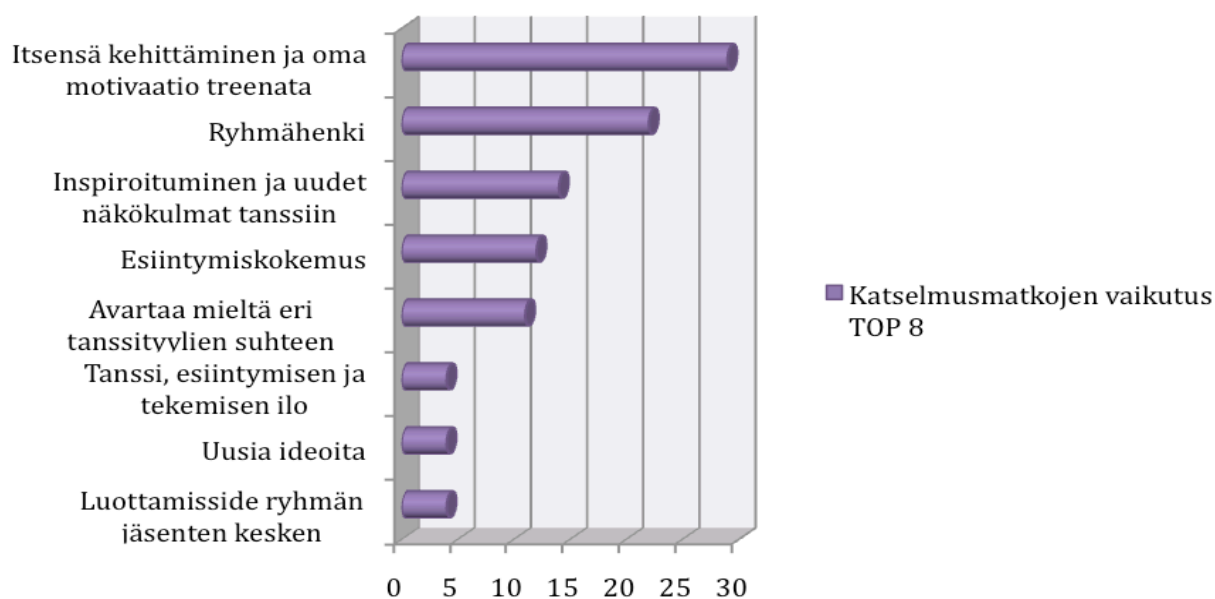
Koska katselmusmatkoilla on vaikutusta motivaatioon kaikilla mahdollisilla tavoilla, ei erillisen kysymyksen ”Mitä vaikutusta kisa-/katselmusmatkoilla on omaan tanssimotivaatioosi?” vastaukset eronneet paljoakaan edellisiin kysymyksiin.

Ryhmähengen tärkeys korostui vastauksista. Suurin osa koki ryhmähengen kasvaneen katselmusmatkan aikana. Suurimmat syyt ryhmähengen lisääntymiseen olivat omassa ryhmässä tanssiin ihmisiin paremmin tutustuminen, myös sellaisiin ihmisiin joita ei ole ennen tuntenut lähemmin sekä ryhmän tiivistyminen yhteisen matkan ja tavoitteen johdosta. Ryhmähengen koettiin olevan erittäin tärkeä osa koko kokemusta, koska ilman ryhmähenkeä myöskään tanssi ja esiintyminen eivät onnistu parhaalla mahdollisella tavalla. Ainoana negatiivisena vaikutuksena katselmusmatkoilla koettiin olevan mahdollinen liian negatiivinen kritiikki palautteen antajilta, joka voi vaikuttaa myös ryhmän ilmapiirin huonontumiseen

Katselmusmatkojen tärkeimmät vaikutukset

Tanssijoiden tuli valita kyselyssä heidän mielestään kolme tärkeintä asiaa, joihin katselmusmatkat vaikuttavat. Vastauksien perusteella kolme tärkeintä vaikutusta ovat motivaation lisääntyminen omaa treenaamista ja kehittymistä kohtaan (29%), ryhmähengen parantuminen (22%) ja näkökulmien saaminen tanssiin ja sitä kautta inspiraation lisääntyminen (14%). Seuraavaksi tärkeimpiä vaikutuksia olivat esiintymiskokemus (12%) ja mielen avartuminen muita tanssityylejä kohtaan erilaisten esityksien katsomisen jälkeen (11%). Tärkeiksi vaikutuksiksi nähtiin myös tanssin, esiintymisen ja tekemisen ilo (4%) sekä luottamussiteen vahvistuminen ryhmän jäsenten kesken (4%) sekä uusien ideoiden saaminen (4%).

Katselmusmatkojen vaikutus TOP 8

KUVIO 6. Katselmusmatkojen vaikutus top 8

Muita yksittäisiä tärkeimmiksi vaikutuksiksi valittuja seikkoja olivat seuraavat:

- Tanssimisen välittäminen muille
- Koko katselmuksen tunnelma
- Ihmiset ja uudet tuttavuudet
- Saatu kiitos hyvin tehdystä tanssista
- Saatu käsitys muiden ryhmien tasosta
- Saatu palaute
- Saa uutta liikemateriaali muiden esityksistä
- Omat ja yhteiset tavoitteet
- Yhdessä tekeminen
- Tiedon lisääntyminen
- Oppii kanavoimaan jännityksen energiaksi
- Luottamus siihen, että pystyy vielä vaikka mihin
- Yksityiskohtiin huomion kiinnittäminen

Tunnelmia matkalla kotiin

Kotimatalla tanssioppilaiden tunteet voidaan jakaa kolmeen kategoriaan:

1. Väsynyt, mutta tyytyväinen matkaan
2. Intoa täynnä oleva
3. Muut tuntemukset.

Seuraavassa taulukossa tanssijoiden kommentteja paluumatkalla jaettuna näihin kolmeen kategoriaan.

Väsyttää/ Hyvältä...	Intoa...	Muita tuntemuksia...
Hyvä, iloinen ja väsynyt mieli. Paljon uutta tyyliä ja koreografiajuttuja tullut vastaan.	Hyvältä sekä myös odottavalta uutta tanssilukukautta ajatellen.	Ihan jees fiilis. Oli kivaa ja tuli naurettua ja tutustui uusiin ihmisiin ja ryhmässä tutustui toisiin paremmin 😊
Väsyttää hieman, mutta oli ihanaa nähdä niin monia upeita esityksiä ja tanssiminen tuntuu vieläkin omalta jutulta. Hyvältä ja paljon oppineelta! Helputus on jännitys ja paineet ovat ohi 😊	Turhauttaa ja väsyttää, mutta samalla olen jo innostunut seuraavista tanssikokemuksista ja haluan päästä treenaamaan lisää.	Ihan hyvältä tuntuu. Ärsytti kun jännitti omaa suoritusta niin paljon ja nyt haluan oppia enemmän jännityksen hallintaa. Muiden esitykset olivat todella inspiroivia.
Hieno kokemus, hyvä fiilis, mutta uupunut ja väsynyt. Väsyttää mutta hauskaa oli.	Intoa täynnä olevalta, en malta odottaa tanssitunnille pääsyä!!	Hyvältä / Huipulta. Tutustui uusiin ihmisiin, paremmin vanhoihin ja oppi uusia, ihania asioita tanssista.
Nyt on väsynyt, mutta tyytyväinen tähän matkaan. Oli huippua! Toivottavasti tulee lisää vastaavia tapahtumia. Väsymys ja tuntuu että ei saanut kaikkea irti matkasta. Mutta oli mukavaa ja hyvä osallistua. Väsynyt mutta on hyvä olo.	Matkan jälkeen on hyvä fiilis, ja palan halusta päästä takaisin opistolle treenaamaan ja kehittymään. Halu harjoitella aktiivisesti ja kehittää itseään tanssijana tarmokkaammin.	Oli mukavaa käydä katsomassa paljon erilaisia ja eri tyyliä tansseja. Olo on hieman haikea kun pitää palata joensuuhun mutta onneksi kesälukukausi alkaa ja pääsee taas tanssimaan. Hyvä fiilis! Kiitos tästä mahdollisuudesta tutustua uusiin tanssin tyyliin ja muutenkin mukavasta matkasta!
Mahtava reissu oli, tosi hyvät fiilikset jäi! Hyvä, kokemusta rikkaampi! Hyvältä, kiva että harrastaa tanssia. Hyvältä, katselmusmatkan jälkeen tunnen olevani kokemusta rikkaampi. Väsynyt mutta hyvä mieli. Oli mahtava kokemus!		On saanut nähdä aimo annoksen erilaisia tanssiesityksiä. On ollut kiva nähdä taidokkaita esityksiä, Olemme saaneet huomata myös sen, että tanssijoita on todella erilaisia. Jokaisella tanssijalla on omat vahvuutensa. Toinen on hyvä tekniikassa, toinen esiintymiseen eläytymisessä jne. Erinomainen tanssija on sellainen, joka täyttää isonkin lavan yksinään ja joka on läsnä jokaisessa hetkessä tanssiessaan. Taitavien ammattitanssijoiden esitysten näkeminen opettaa asioita, joita voi itsekkin parantaa omassa tanssissa.

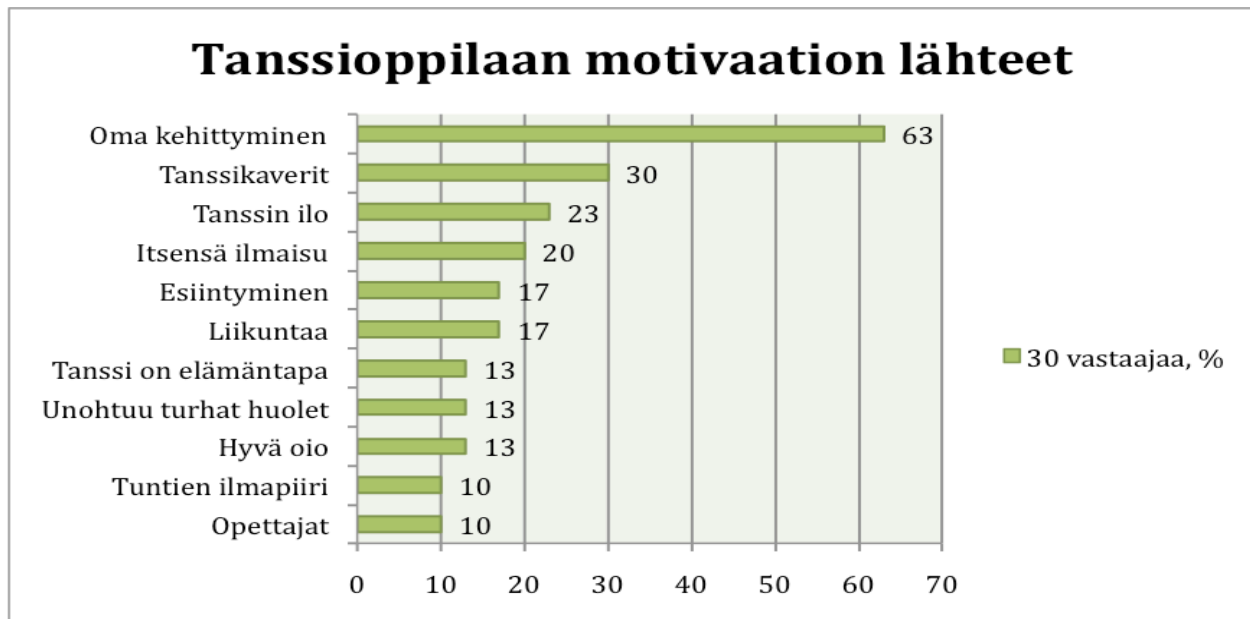
KUVIO 7. Tunnelmia matkalla kotiin.

3.2.4 Tanssioppilaan oma sisäinen ja ulkoinen motivaatio

Motivaatio on olennaisin osa oppilaan kehittymistä. Ilman halua ja tavoitteita, tanssinopetuksesta ei saa paljoakaan irti. Mitä motivoituneempi oppilas on, sitä todennäköisemmin hän kehittyy ja käyttää omia valmiuksiaan oppia parhaalla mahdollisella tavalla. Jokainen oppilas motivoituu erilaisista asioista, mutta voimme löytää yhteisiä tekijöitä oppilaiden motiiveista tanssia.

Kaikkein suosituin motiivi tanssiharrastukselle on tahto kehittyä mahdollisimman hyväksi. Itsensä kehittämiseen motivoi mm. liikkeen kauneus, mikä on tunnusomaista tanssin estetiikalle monissa lajeissa, oman kehon tuntemuksen parantaminen, onnistumisen ja kehittymisen tunne, tanssitunneilla saadut haasteet, saatu rakentava palaute, uuden oppiminen sekä omat tavoitteet. Tanssitunneille tulevaa oppilasta motivoivat myös hyvät ystävät tai tunneilla tavattujen tanssikaverien seura. Tanssin ilo on monelle tanssijalle ensi ehto harrastaa omaa lajia. Oppilaille tanssiminen on tapa ilmaista itseään, ja myös tämä toimii vahvana motiivina. Esiintymiset motivoivat oppilaita treenaamaan lisää ja parantamaan omaa tekemistään tunneilla ja tanssimaan paremmin. Tanssin ohessa saa myös liikuntaa, mikä pitää fyysisesti hyvässä kunnossa. Monelle oppilaalle tanssi on elämäntapa, jolloin muita motivoivia tekijöitä voi olla vaikea tiedostaa. Moni oppilas myös nauttii siitä, että tanssitunnilla unohtuvat kaikki arki- ja kouluhuolet. Myös opettajalla on suuri merkitys oppilaan motivaatioon, tästä lisää luvussa 3.2.5. Tuntien ilmapiiri vaikuttaa siihen miten hyviltä oppilaista tuntuu tunneilla, ja näin ollen innostuksen löytyessä, he myös motivoituvat treenaamaan enemmän ja paremmin. Tanssi antaa oppilaille hyvää oloa, sekä fyysisesti että psyykkisesti. Tanssi toimii näin ollen heille mielenrauhan tuojana sekä energian ja tunteiden purkukeinona. Esiintymisen tuo treenaamiselle uudenlaisen tason. Esiintymällä oppilaat pääsevät näyttämään omia taitojaan yleisölle, mikä saa heidät harjoittelemaan ja hiomaan omaa tekniikkaansa ja tanssitaitojaan huomattavasti tarkemmin, kuin ilman esiintymisiä. Tämän takia tanssikoulujen kausittaiset näytökset sekä muut esiintymismahdollisuudet, kuten kisa- ja katselmusmatkat, ovat tärkeässä osassa myös tanssioppilaan motivaatiossa. Muita yksittäisiä mainittuja motiiveja olivat myös musiikin vaikutus, tanssista saatu fiilis, yhdessä tekemisen tärkeys, taidetanssi sekä se, että tanssi on niin monipuolinen laji.

Seuraavassa kaaviossa näkyy tanssioppilaiden yksitoista tärkeintä motivaation lähdettä prosentteina ilmaistuna.

KUVIO 8. Tanssioppilaan motivaation lähteet.

Tanssiharrastuksen parissa sisäinen ja ulkoinen motivaatio muodostavat toisiaan täydentävän yhtälön. Kuten kyselyn vastauksista voimme nähdä tanssioppilaat ovat hyvin itseohjautuvia ja sisäisesti motivoituneita. Ulkoinen palkitseminen lisää heidän jo vahvaa sisäistä motivaatiotaan. Ulkoisia motivaation lähteitä ovat mm. opettajan antama palaute, kilpailuissa menestyminen, esiintyminen, yleisöltä ja arvioitsijoilta saatu palaute.

”Rakastan sitä vapauden ja ilon tunnetta, jonka tanssi tuottaa. Olen hyvin tunteellinen ihminen ja tanssi antaa minulle mahdollisuuden ilmaista itseäni koko kropallani. Ja tanssituntien jälkeen on vaan niin hyvä olo henkisesti ja fyysisesti.”

”Minua motivoi tanssimaan tanssin vaikutus minuun. Se on elämäntapa käydä treeneissä. Siitä saa liikuntaa, ystäviä, haasteita, esiintymiskokemusta, onnistumisen tunteita ja psyykkistä hyvinvointia. Se on elämäni psyykkisen hyvinvoinnin tuki. Tykkään siitä.”

”Oma tahto. Olen tanssinut pienestä asti, enkä enää osaa olla tanssimatta. Rakastan tanssia, haluan kehittyä siinä ja nautin siitä. Lisäksi haluaisin tulevaisuudessa tehdä siitä jopa ammatin.”

3.2.5 *Tanssiopettajan vaikutus oppilaan motivaatioon*

Opettajan rooli oppilaan motivaation lisääjänä tai vähentäjänä on suuri. Vastauksien perusteella opettaja nähdään erityisesti kuitenkin motivaation lisääjänä. Opettaja on oppilaille tärkein ulkoisen motivaation lähde. Tanssiharrastajat suuntaavat tanssitunnille oman kiinnostuksen perässä, joten he ovat jo alun alkaen motivoituneita oppimaan uutta ja kehittymään. Opettaja pystyy omalla ammattitaidollaan sytyttämään oppilaissa olevan kipinän roihuun antamalla positiivista, mutta kuitenkin rakentavaa palautetta, tekemällä tarpeeksi haasteellisia mutta kuitenkin oikean tason mukaisia harjoituksia, luomalla tunnille luotettavan ja vapaan ilmapiirin sekä olemalla iloinen oma itsensä. Näin opettaja saa oppilaat luottamaan omiin kykyihinsä ja tällä tavoin he voittavat itsensä uudelleen ja uudelleen kehittyen koko ajan. Kun opettaja myös osoittaa kiinnostusta oppilaiden kehittymistä kohtaan, se saa oppilaissa aikaan näyttämisen halun ja näin ollen he tekevät paljon töitä saavuttaakseen opettajan odotukset heidän kehityksestään.

Jokainen oppilas kaipaa henkilökohtaista palautetta. Tämä näkyi myös kyselyn vastauksissa, jokaisen oppilaan tulisi saada henkilökohtaista positiivista palautetta joka tunti, ja näin ollen kokea olevansa näkyvä ja tärkeä. Opettajan rooli on olla energinen ja iloinen sekä kiinnostunut opetettavasta asiasta. Opettajan oma intohimo ja mielenkiinto tanssia ja opetettavaa materiaalia kohtaan, nostaa myös oppilaiden motivaatiota.

Opettajan tehtävän on luoda mielenkiintoisia ja monipuolisia tunteja sekä koreografioita. Opettajan oma palo tanssia kohtaan näkyy ulospäin. Työhönsä kyllästynyt tai intohimoton opettaja ei innosta myöskään oppilaita. Opettajan tulee antaa myös tarpeeksi haasteita oppilaille ja myös vaatia oppilailta tarpeeksi. Jos opettaja antaa liian positiivista palautetta ilman rakentavaa kannustusta, hän ei saa oppilaita ylittämään itseään. Jotta oppilas voi kehittyä mahdollisimman paljon, hänen tulee yrittää huomattavasti enemmän kuin hän itse uskoisi osaavansa. Ja tätä varten opettaja on tanssintunneilla, oppilaita varten!

Tässä oppilaiden omia kommentteja miten opettaja voi lisätä tai vähentää oppilaiden omaa motivaatiota:

OPETTAJA MOTIVAATION LISÄÄJÄNÄ	JA VÄHENTÄJÄNÄ
<p>“Ilolsuus ja positiivisuus lisäävät motivaatiota. Erilaiset koreografiat ja mukavuus.”</p> <p>“Opettaja on minulle vahva esikuva ja pidän siitä jos opettaja on kurinalainen ja tarkka.”</p> <p>“Jos opettaja on innokas ja monipuolinen niin lisää.”</p>	<p>“Tietenkin opettajan kannustus on ensisijainen juttu. Jos opettaja antaa vain negatiivista palautetta tanssista, ei se motivoi jatkamaan.”</p>
<p>“Kiinnostunut ja energinen opettaja parantaa, myös tuttavalliset välit auttavat usein. Opettajan antama palaute voisi motivoida.”</p> <p>“Kehut motivoivat tanssimaan ilman paineita siitä, että on huono tai tekee jonkin liikkeen väärin. Toisaalta myös kritiikki kannustaa parantamaan tietyissä asioissa.”</p> <p>“Kannustaminen ja palautteen antaminen vaikuttavat positiivisesti sekä rakentavasti, se motivoi paljon.”</p> <p>“Positiivinen palaute, rakentava kritiikki, kannustus opettajan tärkeimmät tehtävät motivaation lisääjänä.”</p> <p>“Hyvä ja kannustava palaute henkilökohtaisesti jokaiselle tanssijalle voisi lisätä motivaatiota. Ja se että kertoo mitä vahvuuksia on ja millaisia tavoitteita voisi olla.”</p>	<p>“Opettajalla on suhteellisen suuri rooli motivaation kannalta. Puoli vuotta MixDancessa tanssin Islolla (tai jossain) ja siellä ohjaajat vain istuivat salin laidalla ja laittoivat meidät pelaamaan hippaa yms. N. 45 min, lopun ajasta kävimme jotain musiikkivideosta kopioitua sarjaa. Tämä ei kauheammin innostanut jatkamaan.”</p>
<p>“Opettajassa on tärkeää, että hänellä itsellään on intohimoa tanssiin ja kun näkee jonkun tanssivan jolla on, se lisää omaa halua kehittyä ja rakastaa tanssia. Opettaja voi lisätä motivaatiota vaikka kehumalla.”</p> <p>“Vois kokeilla jotain erilaista. Se lisäisi motivaatiota.”</p> <p>“Jos opettaja on hyvä niin motivaatio säilyy ja on kiva tulla treeneihin.”</p> <p>“Tärkeä rooli, innostaa, opettaa, kannustaa”</p>	<p>“Huonosti ilmaistu rakentava palaute, laiminlyönti sekä kannustuksen puute.”</p>
<p>“Opettajassa on tärkeää, että hänellä itsellään on intohimoa tanssiin ja kun näkee jonkun tanssivan jolla on, se lisää omaa halua kehittyä ja rakastaa tanssia. Opettaja voi lisätä motivaatiota vaikka kehumalla.”</p> <p>“Opettajalla on suuri rooli tanssimotivaation luomisessa: kannustaminen, innostuneisuus ja opettajan oma intohimo tanssiin vaikuttavat huomattavasti myös omaan motivaatioon.”</p> <p>“Opettaja voi olla kannustava ja lisätä intoa tanssiin, tai sitten tappaa sen täysin. Täytyy olla kannustava ja täytyy antaa rakentavaa palautetta.”</p> <p>“Opettajan asenne vaikuttaa aika paljon. Kannustava mutta samalla rakentavaa kritiikkiä ja palautetta antava opettaja lisää motivaatiota.”</p> <p>“Opettajat ovat olennaisia tanssimotivaatiossani. Korjaaminen, palautteen antaminen ja tsemppaaminen parantavat suoritusta aina. Henkilökohtaiset kehut auttavat aina minua.”</p> <p>“Opettajat yleensä lisäävät motivaatiota elleivät ala haukkumaan huonoksi”</p> <p>“Opettajan kannustus motivoi jatkamaan tanssia. Opettajan antamat kehut tuovat myös hyvän mielen. Positiivisella asenteella on suuri vaikutus oppilaisiin.”</p> <p>“Opettajalta saa palautetta, joka innostaa puurtamaan ja kehittymään lisää”</p> <p>“Lisääjänä tietenkin! Motivaatiota voisi lisätä erilaisilla, erityyppisillä sarjoilla ja liikkeillä.”</p>	<p>“Näen opettajan roolin tanssimotivaatioon vaikuttavana tekijänä SUURENA. Jos opettaja on äkäinen, poissaoleva tai laiska, ei se motivoi treenaamaan. Joskus olen jopa jäänyt treeneistä pois, siksi, että opettaja on ollut huonolla tuulella. Opettajien ei tulisi purkaa sitä oppilaisiin, eikä toisinpäin. Toisaalta taas opettajan kannustaminen, onnistumisien kehuminen ja tavoitteiden asettaminen motivoi treenaamaan! Opettajien tulisi enemmän asettaa tavoitteita, vaikka että ”Tällä kaudella lisätään notkeutta” → ja sitten katottaisi toteutuuko se. Opettajan hyväntuulisuus, iloisuus ja motivaatio tarttuu! Hyvä opettaja tsemppaa mutta osaa myös vaatia.”</p>

“Opettajan rooli on todella suuri, sillä hän pystyy antamaan rakentavaa palautetta ja pystyy motivoimaan oppilasta niin teoilla kuin sanoillaankin. Ehkä opettaja voisi antaa enemmän yksilöllistä palautetta.”

“Tiukka ja uusia haasteita antava opettaja lisää motivaatiota.

Kannustaminen on tärkeää ja tasavertainen suhtautuminen oppilaisiin.”

“Opettajan oma innostus ja panostus vaikuttavat eniten. Myös opettajan antama palaute, niin korjaava kuin positiivinenkin on tärkeää. On tärkeää tietää, miten itsellä menee, jotta voi kehittyä. Hyvin suunnitellut ja organisoidut tunnit pitävät mielenkiinto yllä. Kaikkien arvostus yksilöinä (=erilaiset tanssijat) on tärkeää. Hyvällä opettajalla on ns. homma hanskassa. Hänellä on myös omat mielipiteet, mutta hän antaa myös tanssijoiden ideoille tilaa. “

“Antamalla enemmän palautetta.”

“Kun opettajan asenne on positiivinen ja kannustava, uskon myös paremmin itseeni ja haluan kehittyä entistä enemmän. Kannustava palaute ja vahvuuksieni ja heikkouksieni konkreettinen esittäminen, että tietäisin minkä kanssa on tehtävä enemmän töitä.”

“Lisääjänä: monipuoliset tunnit, motivoitunut ope, tavoitteellista opetusta, ammattitaitoinen ope, antaa palautetta, hyvää palautetta ja kehitettävää.”

“Minusta meillä on hyvät opettajat, mutta voisi olla ehkä enemmän.”

KUVIO 9. Opettaja motivaation lisääjänä ja vähentäjänä.

4 LOPPUSANAT

Lähdin tekemään tutkielmaa niistä olettamuksista, että tanssitekniikalla, katselmusmatkoilla ja opettajalla on suuri vaikutus tanssioppilaan motivaatioon. Nämä olettamukseni osoittautuivat oikeiksi. Tutkimuskysymykset olivat osaksi hyvin samankaltaisia ja tämä toimi vahvistavana seikkana tutkimuksessani. Tärkeimmät asiat tulivat voimakkaasti esiin, kun saman teeman alla oltiin useamman kysymyksen verran. Oppilaiden mielipiteet tulivat hyvin esiin tutkimuskysymyksissä. Tanssioppilailla syntyy iän ja harrastusvuosin mukana vahvat mielipiteet omasta harrastuksesta ja sen tärkeydestä heille itselleen.

Yllätyksenä minulle tuli kuitenkin se, miten motivoituneita oppilaat loppujen lopuksi ovat. Vastauksista kävi hyvin selkeästi ilmi, että jokainen oppilas on hyvin voimakkaasti sisäisesti motivoitunut, ja ulkoiset motiivit vain lisäävät heidän motivoituneisuuttaan entuudestaan. Suurin osa vastaajista oli tietoinen tekniikan harrastamisen tärkeydestä, ja suurin osa oli myös löytänyt jo tiensä tanssitekniikan maailmaan. Ne vastaajat, jotka eivät vielä harrastaneet tanssiteknisiä lajeja, tuntuivat myös ymmärtävän tekniikan tärkeyden ja omasivat myös halua aloittaa uusia lajeja. Katselmusmatkoilla oli voimakas vaikutus motivaatioon. Niillä vastaajilla, joille katselmuksella ei ollut vaikutusta, olivat jo hyvin voimakkaasti motivoituneita ennen katselmusta. Opettajalla on myös iso merkitys oppilaiden tanssiharrastukseen. Vastaukset innoittivat minua myös opettajana ymmärtämään todella mikä merkitys opettajalla on tanssioppilaiden harrastukseen. Intohimoinen ja innostunut opettaja luo samankaltaista tunnetta oppilaiden keskuudessa.

LÄHTEET

- Hakkarainen, K., Lonka, K., Lipponen, L. 2004. *Tutkiva oppiminen - Järki, tunteet ja kulttuuri oppimisen sytyttäjinä*. Porvoo: WS Bookwell Oy.
- Hakkarainen, K., Lonka, K., Lipponen, L. 2000. *Tutkiva oppiminen – Älykkään toiminnan rajat ja niiden ylittäminen*. Porvoo: WSOY.
- Hakkarainen, P. 1990. *Motivaatio, leikki ja toiminnan kohteellisuus*. Helsinki: Orienta-Konsultit Oy.
- Kansanen, P., Uusikylä, K. (toim.). 2002. *Luovuutta, motivaatiota, tunteita – Opetuksen tutkimuksen uusia suuntia*. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.
- Ruohotie, P. 1998. *Motivaatio, tahto ja oppiminen*. Helsinki: Oy Edita Ab.
- Salmela-Aro, K., Nurmi, J-E. (toim.). 2002. *Mikä meitä liikuttaa – Modernin motivaatiopsykologian perusteet*. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.
- Tynjälä, P. 1999. *Oppiminen tiedon rakentamisena – Konstruktivistisen oppimiskäsityksen perusteita*. Tampere: Tammer-Paino Oy.

www.savonia.fi

